

JAFOR bvba
Groeningenweg 13
3590 Diepenbeek
info@jafor.be
www.jafor.be

Aankoopprocedure compacte goederenlift

1 Wat zegt de wetgeving?

Volgens de machinerichtlijn 2006/42/EG kunnen wij een goederenlift catalogeren onder de term machine.

Een machine is namelijk *een samenstelling van onderling verbonden delen of componenten waarvan er ten minste één kan bewegen en welke voorzien is van een aandrijfsysteem (niet op menselijke of dierlijke spierkracht) om een welbepaalde toepassing te realiseren.*

De aankoop van dergelijke machine dient aldus te voldoen aan bepaalde verplichtingen.

1A Verplichtingen fabrikant

De verplichtingen van de fabrikant worden perfect omschreven in diezelfde machinerichtlijn 2006/42/EG.

Het doel van deze richtlijn is enerzijds het verbeteren van de veiligheid van machines die in Europa in de handel worden gebracht door het vastleggen van essentiële gezondheids- en veiligheidseisen betreffende het ontwerp en de bouw en anderzijds het vrije verkeer ervan te vergemakkelijken.

Alvorens een machine in de handel te brengen, dient de fabrikant er voornamelijk voor te zorgen dat:

- de machine aan de essentiële gezondheids- en veiligheidseisen voldoet
- het technische dossier beschikbaar is. Dit dossier moet aantonen dat de machine in overeenstemming is met de essentiële gezondheids- en veiligheidseisen van de richtlijn. Voor zover dat voor de beoordeling van de overeenstemming nodig is, moet het dossier inzicht verschaffen in het ontwerp, de fabricage en de werking van de machine
- de procedures voor conformiteitsbeoordeling werden toegepast
- de EG-verklaring van overeenstemming wordt opgesteld
- de CE-markering wordt aangebracht.

Bij de aankoop van een goederenlift is het dus van belang de nodige documenten van uw fabrikant/distributeur te ontvangen waarin duidelijk vermeld wordt dat de goederenlift voldoet aan al deze veiligheidseisen.

Het is zeker niet de taak van de gebruiker om de aangekochte lift te gaan controleren

met de eisen van de machinerichtlijn. Het ontvangen van de nodige documenten geeft u het nodige bewijs van conformiteit.

1B Verplichtingen van de gebruiker

Vanaf het moment dat een machine in gebruik genomen wordt binnen een organisatie is de wet betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk dd. 04/08/1996 van toepassing.

Deze wet beschrijft hoe de werkgever te allen tijde dient in te staan voor de gezondheid en veiligheid van zijn werknemers binnen de organisatie. Hoe het toepassen van deze wetgeving wordt in desbetreffende Koninklijke besluiten toegelicht.

Voor het gebruik van een goederenlift wordt dit omschreven in het *Koninklijk Besluit (KB) van 12/08/1993 betreffende het gebruik van arbeidsmiddelen*.

In dit KB staat vermeld onder art. 3

art. 3: De werkgever neemt de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat de arbeidsmiddelen die in de onderneming of in de inrichting ter beschikking van de werknemers worden gesteld, geschikt zijn voor het uit te voeren werk of daartoe behoorlijk zijn aangepast, zodat de veiligheid en de gezondheid van de werknemers tijdens het gebruik van deze arbeidsmiddelen kunnen worden gewaarborgd.

Dit betekent dat de werkgever te allen tijde verantwoordelijk is voor de correcte werking, in functie van de gezondheid en veiligheid, van de goederenlift. Een duidelijk beeld van de implementatie van de lift binnen de organisatie met de mogelijk daaraan verbonden risico's dienen bij de aankoop in kaart gebracht te worden.

Het is de taak van de preventieadviseur binnen de organisatie om hiervoor een correcte analyse uit te voeren en een gepast indienststellingsverslag op te maken. Dit dient te gebeuren alvorens de lift door één van de medewerkers gebruikt wordt.

2 Praktisch

Op basis van punt 1 kunnen wij besluiten dat tijdens de aankoop van een goederenlift er toch rekening dient gehouden te worden met enkele belangrijke parameters. Het is namelijk de werkgever die er voor moet zorgen dat de machine, in dit geval goederenlift, op een veilige manier gebruikt kan worden binnen de organisatie.

Het is dan ook niet oninteressant om gedurende het aankoopproces specifieke stappen te integreren. Iedere stap heeft zijn toegevoegde waarde welke zal leiden tot een correcte aankoop en uiteindelijke installatie van de goederenlift binnen de organisatie.

In dit stappenplan zijn er 3 belangrijke momenten, ook wel omschreven als de **3 groene lichten**. Het is belangrijk om op het einde van de aankoopprocedure de 3 groene lichten te hebben doorlopen. Het is alleen op die manier dat u er zeker van kan

zijn dat de aankoop op een correcte manier is gebeurd.

3 Offerte

De eerste stap in uw dossier is uw leverancier aanspreken tot het verkrijgen van een gepaste offerte.

Volgens art. 8.1 van de richtlijnen van het KB van 12/08/1993 betreffende het gebruik van arbeidsmiddelen dient u pas in de bestelfase een duidelijke omschrijving mee te geven inzake de veiligheidseisen bij de aanschaf van een nieuwe machine.

Deze veiligheidseisen omvatten als belangrijkste punten:

- Voldoen aan de machinerichtlijn met als visuele zichtbaarheid het CE label
 - Het origineel, evenals een vertaald conformiteitsattest kunnen afleveren
 - Een handleiding in de originele taal en in de taal van de gebruiker kunnen afleveren
- Deze omvat de bediening, installatie en onderhoud van de lift

Wij adviseren dit reeds in een offertefase toe te passen.

U kan niet tijdig genoeg zijn met het verkrijgen van een bevestiging van de conformiteit van de nieuwe goederenlift in functie van de Europese richtlijnen inzake veiligheid.

Wij halen dit hier graag aan, wetende dat er import van buiten Europa bestaat. U, als gebruiker, dient er zich van te vergewissen dat de aangekochte lift 100% conform de machinerichtlijn gebouwd is. Is deze CE-markering niet aanwezig dan zal u zelf moeten instaan voor de overeenstemming met de toepasselijke Europese richtlijnen. Dit is een vrij omslachtige en prijzige procedure, waardoor wij enkel maar kunnen adviseren tijdig te controleren of de gewenste lift voldoet aan de Europese richtlijnen.

Afgaande op de situatie in de onderneming kunnen er uiteraard bijkomende eisen gesteld worden aan de goederenlift. Het is zeer belangrijk deze duidelijk en schriftelijk kenbaar te maken aan de leveranciers.

De betrokkenheid/advies van de preventieadviseur hierin is in deze fase zeer belangrijk. Hij of zij is de persoon die de nodige adviezen kan verschaffen omtrent de noodzakelijke veiligheidsmaatregelen bij het gebruik van een goederenlift.

4 Bestelbon

Zoals aangehaald onder punt 3 wordt in het KB 12/08/93 betreffende het gebruik van arbeidsmiddelen duidelijk omschreven dat u uw bestelbon dient te vergezellen van de nodige veiligheidseisen.

Volgens hetzelfde KB dient de preventieadviseur deel te nemen aan de opstelling van de bestelbon. Hij/zij berust de taak een duidelijke omschrijving van de standaard veiligheidseisen, alsook eventuele aanvullende vereisten op gebied van veiligheid en hygiëne bij de bestelbon te voegen.

Het meesturen van deze eisen is uw **eerste groen licht!**

5 Tussenfase

Het betreft hier de fase tussen de bestelbon en levering/montage.

Het is zeer uitzonderlijk dat de bestelde lift een plug and play uitvoering is. Hiermee bedoelen wij dat er mogelijk een oude installatie verwijderd dient te worden, een liftput gemaakt dient te worden, de nodige stroomvoorzieningen gelegd dienen te worden.

De leverancier van de lift zal u hierin de nodige eisen gesteld hebben. Het is belangrijk te weten dat voor ieder van deze werken u de nodige veiligheden binnen uw organisatie dient te bewaken. Zelfs bij externe firma's die deze werkzaamheden komen uitvoeren dient u ook aan hen mogelijke veiligheidseisen te stellen.

Het is de taak van de preventieadviseur om samen met de toeleveranciers de nodige risico's en de mogelijk daarbij horende acties duidelijk te bespreken en op te volgen!

6 Levering

Tijdens de levering en montage van de goederenlift dient uw preventieadviseur er zich van te gewispen dat deze installatie op een correcte en veilige manier gebeurt.

Na de montage is een eerste controle door de preventieadviseur aangewezen om te zien of er mogelijke gebreken, non conformiteiten zijn in functie van het bestelde materiaal en de gevraagde veiligheidseisen.

Hij/zij dient op het einde van de montage de volgende documenten cfr. de veiligheidseisen te ontvangen.

- Oorspronkelijke EG-verklaring van overeenstemming goederenlift
- Nederlandstalige EG-verklaring van overeenstemming goederenlift
- CE-markering
- Attest leverancier bijkomende eisen (indien van toepassing)
- Oorspronkelijke gebruiksaanwijzing goederenlift
- Nederlandstalige gebruiksaanwijzing goederenlift

Het ontvangen van deze documenten is uw **tweede groen licht!**

7 Opmaken verslag voor indienststelling

Volgens art. 8.3 van de richtlijnen van het KB van 12/08/1993 betreffende het gebruik van arbeidsmiddelen voorziet dat voor de indienststelling van machines, zoals een goederenlift, een verslag moet opgesteld worden waarin de veiligheid en de overeenstemming met de voorschriften wordt vastgesteld. Dit verslag dient door de preventieadviseur opgesteld te worden. Volgens art. 5 van hetzelfde KB zou deze verplichting kunnen wegvallen indien de uitrusting gedekt is door een CE-markering. Let op! De CE verklaring dekt mogelijk niet alle veiligheidsaspecten van de installatie.

7A Controle door een erkende keuringsinstantie

Het is dan ook aangewezen na de montage van de goederenlift de installatie te laten keuren door een erkend externe keuringsinstantie zoals bijv. AIB Vinçotte. Dergelijke keuring dient ertoe een controle uit te voeren dat de installatie in overeenstemming is met de voorschriften van de toepasselijke reglementering inzake veiligheden (machinerichtlijn 2006/42/EG).

De keuringsinstantie zal de “volledige uitrusting” controleren op gebied van de conformiteit aan de machinerichtlijn en de nodige onderzoeken uitvoeren inzake de aanwezigheid van mogelijke gebreken die de bepalingen van deze richtlijn in het gedrang zouden kunnen brengen.

Bijkomend zal zij het gebruik van de goederenlift controleren ten opzichte van de door de fabrikant voorziene gebruiksgrenzen, zoals bijvoorbeeld het maximaal draagvermogen.

In praktijk zorgt de leverancier normaal voor de uitvoering van dit onderzoek voor indienststelling. Op deze manier bevestigt hij de gevraagde veiligheidseisen met een verslag door een onafhankelijk keuringsinstantie. Dit document is noodzakelijk in het dossier van de preventieadviseur bij het verdere verloop van de indienststelling.

Graag halen wij even aan dat in de praktijk bepaalde installaties niet vergezeld worden van een “voor indienststellingsverslag” door een erkend keuringsbureau. Dit mogelijk omdat de installatie niet compleet is. Denken wij bijvoorbeeld aan het ontbreken van het nodige veiligheidshekwerk, ... Graag vestigen wij nogmaals uw aandacht op art. 3 van het KB 12/08/1993 betreffende het gebruik van arbeidsmiddelen, waarin de “verplichtingen” van de werkgever duidelijk omschreven staan.

Kortweg kunnen wij stellen dat het ontbreken van dergelijk document niet kan of mag gebeuren!

7B Intern indienststellingsverslag

In de laatste fase gaat de preventieadviseur een finaal indienststellingsverslag opmaken.

Het betreft hier niet een controle van de machinerichtlijnen, aangezien dit reeds onderzocht is door een extern keuringsbureau. Het betreft hier wel de implementatie van de goederenlift binnen de organisatie. Zijn er aan het gebruik van deze goederenlift bijkomende risico's verbonden? Een goederenlift is op zich een eenvoudige installatie, meestal zonder teveel bijkomende risico's. Echter is het belangrijk dat de preventieadviseur hier even stil bij staat en zijn adviezen hieromtrent meedeelt.

Mogelijk dient er een risico-analyse toegepast te worden om alzo alle risico's en de benodigde actiepunten in kaart te kunnen brengen.

Belangrijk is dat de preventieadviseur even stil staat bij de volgende punten:

- is er voldoende opleiding gegeven omtrent de bediening van de goederenlift
- is er voldoende info omtrent het onderhoud van de goederenlift
- zijn de nodige instructiekaarten aanwezig

Dit verslag in combinatie met het verslag van de erkende keuringsinstantie is uw **derde groen licht!**

8 Samengevat

Groen licht 1 : kenbaar maken van de **veiligheidseisen** aan uw leverancier

Groen licht 2 : ontvangen van de **conformiteitsdocumenten** van de goederenlift

Groen licht 3 : opstellen **indienststellingsverslag**

Na het positief doorlopen van de drie groene lichten kan de preventieadviseur het positief advies aan de werkgever geven voor een ingebruikname van de goederenlift.

Het is op deze manier dat de werkgever er zeker van kan zijn dat de nieuwe lift voldoet aan alle eisen op gebied van veiligheid en dat zijn personeel op een veilige manier kan werken.

Het is pas na de goedkeuring van de werkgever dat de nieuwe goederenlift in gebruik genomen mag worden.